

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
---------------------	----

część I

Wykłady pierwsze

1. Czy etyka biznesu?	23
2. Działalność gospodarcza z punktu widzenia filozofii: między prakseologią a etyką	29
2.1. Wstęp	29
2.2. Działalność gospodarcza jako poważne działanie.	30
2.3. Działalność gospodarcza i jej kontekst etyczny.	32
2.3.1. Ujęcie pierwsze [wg Misesa]: Wolność gospodarcza czy sumienie?	32
2.3.2. Ujęcie drugie [wg Bouldinga]: Społeczeństwo biznesu	35
2.3.3. Ujęcie trzecie [wg Sternberg]: Biznes odpowiedzialny	37
2.4. Prakseologiczna analiza działalności gospodarczej i jej kontekstu etycznego.	41
3. Prakseologia i GOMOPOP: Szkice do portretu	49
3.1. Zamiast wstępu	49
3.2. Prakseologia a etyka (moralność).	51
3.3. Prakseologia a gospodarka	57
3.4. Prakseologia a polityka.	67
3.5. Prakseologia a prawo.	74
3.6. Zamiast zakończenia	74
3.7. Posłowie.	77
4- Między auto- i heteronomią	79

5. Sprawna moralność i etyczna sprawność a zagadnienie dzielności gospodarki	91
5.1. Wstęp	91
5.2. Działalność gospodarcza jako działalność praktyczna	92
5.3. Dziewięć problemów kluczowych	94
5.3.1. Problem pierwszy	94
5.3.2. Problem drugi	95
5.3.3. Problem trzeci	96
5.3.4. Problem czwarty	98
5.3.5. Problem piąty	99
5.3.6. Problem szósty	100
5.3.7. Problemy siódmy i ósmy	101
5.3.8. Problem dziewiąty	101
5.4. Zamiast zakończenia	102
6. Co studenci myślą o etycznym wymiarze przekształceń gospodarczych w Polsce?	103
6.1. Wstęp	103
6.2. Konflikt wartości etycznych i wartości gospodarczych	105
6.3. Wolność gospodarcza a odpowiedzialność za środowisko naturalne, za drugiego człowieka, państwo	108
6.4. Postawy moralne grupy właścicieli kapitału	110
6.5. Etyczne aspekty sprawowania funkcji publicznych związanych z gospodarką	112
6.6. Reprywatyzacja i prywatyzacja z punktu widzenia sprawiedliwości i uczciwości	113
6.7. Udział kapitału zagranicznego w prywatyzacji gospodarki z perspektywy suwerenności i korzyści Polski	115
6.8. Obszary bogactwa i ubóstwa jako rezultat nowej polityki gospodarczej	116
6.9. Problemy etyczne w zakresie polityki socjalnej: moralne aspekty walki z biedą	118
6.10. Funkcjonowanie „szarej strefy”.	119
6.11. Uwagi końcowe	120
7. Jedna czy wiele etyki biznesu?	125
7.1. Wstęp	125
7.2. Trzy perspektywy	126
7.3. Perspektywa wewnętrzna	127
7.4. Perspektywa zewnętrzna	132
7.5. Metaperspektywa	134
7.6. Zakończenie: etyka biznesu - wiele czy jedna?	138
8. Europejskie standardy etyki biznesu	145
8.1. Wstęp	145
8.2. Stereotypy	147
8.3. W poszukiwaniu pozytywnej definicji biznesu	149
8.3.1. Społeczeństwo biznesu	149
8.3.2. <i>Międzyjinis operis ajinis opemntis</i>	152
8.3.3. Wartość właścicielska i jej pomnażanie	153

8.4.	Minima etyczne w biznesie	154
8.4.1.	Wstęp	154
8.4.2.	Według EBEN.	155
8.4.3.	Według M. Bohatej.	157
8.4.4.	Według E. Sternberg	158
8.4.5.	Według S. Carmichael	159
8.4.6.	Europa to również USA	160
8.4.7.	Europa to także świat	162
8.5.	Wyzwania i wezwania	163
8.5.1.	Głos Europejczyka z Londynu	163
8.5.2.	Przestrogi i wezwania	167
9.	Etyka biznesu jako przedmiot badań, nauczania i zastosowań	171
10.	Kodeksy etyczne: ich projektowanie, wprowadzanie i stosowanie (na wybranym przykładzie).	179
10.1.	Wstęp	179
10.2.	Jakie były początki?	180
10.3.	Etapy prac nad kodeksem	183
10.4.	Uwagi końcowe	187
11.	Znaczenie etyki niezależnej Tadeusza Kotarbińskiego dla etyki partycypacyjnej w biznesie i nie tylko.	191
11.1.	Wstęp	191
11.2.	Podstawy teoretyczne	192
11.3.	Etyka biznesu w „globalnej wiosce”.	196
11.4.	Etyka niezależna Kotarbińskiego.	198
11.5.	Etyka niezależna a etyka biznesu (i nie tylko).	202

CZĘŚĆ II

Wykłady wtóre

12.	Etyka biznesu - szkice do portretu.	207
12.1.	Wstęp	207
12.2.	Szkic pierwszy: Gołym okiem i... uchem	210
12.3.	Szkic drugi: Z przymrużeniem oka	212
12.4.	Szkic trzeci: Przez różowe okulary.	213
12.5.	Szkic czwarty: Oczy zwierciadłem duszy.	217
12.6.	Szkic piąty: Przez mędrca szkiełko i oko.	219
12.7.	Zamiast zakończenia: Program pozytywny rozwijania etyki biznesu w Polsce.	224
13.	Etyka a biznes: stereotypy i rzeczywistość	227
14.	Forma i treść odpowiedzialności	237
14.1.	Wstęp	237
14.2.	Odpowiedzialność kauzalna	237
14.3.	Odpowiedzialność w sencie prakseologicznym	238
14.4.	Odpowiedzialność w sensie moralnym	240
14.5.	Odpowiedzialność kwalifikowana	243
14.6.	Zakończenie.	254

15. Programy etyczne firm i ich projektowanie	255
15.1. Etyka jako aktywa	255
15.2. Treść przedsięwzięcia	258
15.2.1. Program etyczny.	258
15.2.2. Misja	259
15.2.3. Kodeks etyczny.	261
15.2.4. Podręcznik standardów.	262
15.3. Jak projektować program etyczny?	262
15.4. Podsumowanie.	267
<i>Załącznik 1</i>	270
<i>Załącznik 2</i>	273
<i>Załącznik 3</i>	274
16. Kodeksy etyczne: ich struktura i treść	275
16.1. Wstęp.	275
16.2. Rodzaje kodeksów i ich nazwy.	276
16.3. Struktura kodeksów.	281
16.4. Treść kodeksów.	284
16.5. Jak tworzyć kodeksy?	287
16.6. Jak przestrzegać kodeksów.	288
16.7. Zakończenie.	292
<i>Załącznik 1</i>	294
17. Przyczynek do <i>Zasad Dobrej Praktyki Bankowej</i>	297
18. Konflikty interesów jako kwestia etyczna biznesu (i nie tylko)	305
18.1. Wstęp.	305
18.2. Wymiana i współdziałanie.	306
18.3. Kooperacja pozytywna i kooperacja negatywna	308
18.4. Wartości i interesy.	310
18.5. Konflikt interesów.	311
18.6. Zaufanie.	320
18.7. Zakończenie.	323
19. Nowe tendencje w etyce biznesu	325
19.1. Wstęp	325
19.2. Trójnóg globalizacji	326
19.3. Korporacyjna odpowiedzialność społeczna	330
19.4. Zagadnienie duchowości w etyce biznesu.	334
19.4.1. Wprowadzenie.	334
19.4.2. Co znaczy 'duchowość' w kontekście zarządzania działalnością gospodarczą?	334
19.4.3. Duchowość w organizacjach	337
20. Zarządzanie i filozofia	339
20.1. Wstęp.	339
20.2. Nauka o zarządzaniu i metodologia nauk	340
20.3. Zarządzanie i epistemologia	343
20.4. Zarządzanie i prakseologia	344
20.5. Zarządzanie i etyka	348
20.6. Filozofia zarządzania	352
20.7. Zakończenie.	357

21. Przedsiębiorczość - ujęcie prakseologiczne	359
22. Kwestia bogactwa i ubóstwa w literaturze przedmiotu	373
22.1. Wstęp	373
22.2. Podażowa ekonomia wiary	375
22.3. Na marginesie etyki biznesu	382
22.4. Zakończenie	388
23. Społeczna odpowiedzialność biznesu: argumenty przeciw i za	397
23.1. Wstęp	397
23.2. Pojęcie społecznej odpowiedzialności biznesu	400
23.3. Argumenty przeciw koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu	403
23.4. Argumenty za koncepcją społecznej odpowiedzialności biz- nesu	406
23.5. Zakończenie	411
24. Kwestia etyczna władztwa korporacyjnego [<i>corporate gover-</i> <i>nance</i>] a teorie z nauk o zarządzaniu	413
24.1. Państwa, korporacje oraz jak są one rządzone	413
24.2. Kwestia legitymizacji	415
24.3. Władztwo korporacyjne a nauka o zarządzaniu	418
24.4. Ku dobrej praktyce	421
24.5. Zakończenie	422
<i>Załącznik 1</i>	424
<i>Załącznik 2</i>	426
25. Działanie zbiorowe - ujęcie prakseologiczne	431
25.1. Wstęp	431
25.2. Działania jednopodmiotowe	433
25.3. Działania wielopodmiotowe	436
25.4. Aksjologiczny kontekst działań	440
25.5. Zakończenie	443
26. Etyka nauki i etyka biznesu: podobieństwa i różnice	447
<i>Załącznik 1</i>	458

CZĘŚĆ III

Uzupełnienia

27. Dobro, zło i technika	465
28. Między ustami, a brzgiem pucharu: etyczne aspekty styku administracji i biznesu	477
28.1. Wstęp (niemal) literacki	477
28.2. Ad rem	479
28.3. Administracja jako quasi-producent	480
28.4. Profesjonalizm	484
28.5. Zakończenie	486
<i>Załącznik</i> - Infrastruktura etyczna w administracji publicznej nie- których krajów OECD	487

29. Etyka audytora	495
29.1. Wstęp	495
29.2. Etyka świata finansów jako część etyki biznesu	498
29.3. Etyka audytora jako etyka zawodowa	502
29.4. Zakończenie	506
30. Etyka marketingu marketingiem etyczności	509
30.1. Wstęp	509
30.2. Etyczność a teorie marketingu	511
30.3. Czy cel uświęca środki?	515
30.4. Zamiast zakończenia	519
31. Etyka biznesu - powracające pytania	523
32. Etyczny wymiar działalności gospodarczej	537
32.1. Wstęp	537
32.2. Prakseologiczne podstawy ekonomii	539
32.3. Aksjologiczny kontekst działalności gospodarczej	542
32.4. Etyczność polskiej gospodarki w badaniach	545
32.5. Zakończenie	551
33. Ku obywatelskiej Rzeczypospolitej gospodarczej	553
Literatura	565
Podziękowania	579
Indeks	583